

gerskem. Izjema je tedaj, ako se komu prostovoljno dá stanovanje in da se mu to v dekret zapiše.

Na Goriškem obstoji zakon za učitelje in učiteljice glede stanarine, ki slove: § 9. Učitelji in podučitelji dobivajo stanarine v Goriškem mestu letnih 160 gld., v drugih šolskih okrajih letnih 80 gld.

Učiteljice in podučiteljice dobivajo stanarine letnih 120 gld. v Goriškem mestu in letnih 60 gld. v drugih šolskih okrajih. — (Zakon z dne 15. vinotoka 1896. l.)

Deželni šolski zakon za Istro z dne 14. grudna 1889 § 29. se glasi: Ako nima nadučitelj stanovanja »in natura«, mu ima občina izplačati stanarine na leto 100 gld. Učitelj dobiva 80 gld. (nadučiteljice in učiteljice 80% tega); podučitelji 50 gld., podučiteljice 40 gld. — Za to izda deželni šolski svet dekrete. V Pulju, Poreču, Opatiji in Voloskem imajo nekaj več.

(Dalje.)

Dopisi.

Kranjsko.

Iz Št. Vida pri Ljubljani. Omenili ste že v zadnji števec »Tovariša«, kako je »Slovenec« lagal o meni, ko je pisal, da sem bil eden glavnih ogorčencev zoper kandidate, katere je priporočal glavni odbor c. kr. kmetijske družbe v izvolitev. Poslal sem mu popravek, katerega pa ni priobčil v postavnem času in ne na postavnem mestu. O tem bova sicer že še na pristojnem mestu obračunala, a tako nedostojno ravnanje potrjuje sum, da pismouki pri »Slovincu« nam eno malo lažejo. In ena laž jim niti ne zadostuje. V »Slovincu« od 28. junija t. l. št. 146. je nek dobro dresiran člankar zopet priobčil o občnem zboru c. kr. kmet. družbe nek mišmaš, v katerem trdi vse mogoče in nemogoče stvari z očitnim namenom, da bi begal javno mnenje in v kalnem — ribaril. Na vse tu nagromadene duhovitosti nisem poklican odgovarjati. Da se bode pa videlo, kako gospodje malo mislijo, ko pripravljajo svojim vernim ovčicam dušno pašo, ali pa če hočete, kako so te ovčice z vsako hrano hočeš-nočeš zadovoljne, naj konstatujem, da v navedenem članku najprvo meni in mojim prijateljem očita, da smo postali — lojalni, to je da smo odnehali od boja proti klerikalcem, ko smo zvedeli, da za odborovo listo stoji — deželni predsednik. A trinajst vrstic za tem pa zopet imenitno povdarja: »Priče so nam potrdile, da so ga (mene) same videle in slišale, kako se je zgražal za liberalce (t. j. kako ogorčeno je agitiral zoper odborovo listo.) To so možje, kaj!? In da bi ljudje ne videli »Slovenčevih« lažij, zavil je v ta mišmaš prav lojalno — kajpa — moj popravek kakor kaka nezakonska mati zavije iz same ljubezni svoje dete v deset kôcev, da bi se revše ne — prehladilo o sv. Jakobu! — — —

Da si bomo pa te poštenjake še bolj pri solneu lahko ogledali, izjavljam, da plačam za učiteljski konvikt tolikokrat po petdeset kron, kolikor h o n e t n i h prič mi »Slovenec« dobi, ki bi s prisego potrdile, da sem agitiral zoper kandidate, katere je postavil glavni odbor. Gospodje! naklonite tako potrebnemu učiteljskemu konviktu nekaj kronic!!! Janko Žirovnik, nadučitelj.

Z Gorenjskega. (Kako se godi »Slomškarjem«.) Kako dobro se godi Slomškarjem pri njihovih zaščitnikih: Na Gorenjskem pod Dobrčo slušbuje znani

Slomškar. Človek bi mislil, da se razumeta z zelo pobožnim ondodnim župnikom kar najbolje, a zelo bi se vrezal. Kolega Slomškar je bil prvo leto tudi organist.

Župniku to ni bilo všeč, in ker ga drugače ni mogel odpraviti, ga neko nedeljo pri pridigi napade prav pošteno. No, naš kolega je bil toliko možat, da je precej po tej pridigi nehal z orglarijo. Da bi pa zamogel šolarčke nadzirati pri maši, postavi si svoj lasten stol v cerkev, ker stati celó mašo bilo bi le malce prehudo, a rezerviranega prostora zanj tudi ni. Delj časa je pustil župnik stol v miru, a začel ga je naposled vendarle bosti in neko soboto popoldne iztira stol iz cerkve; gotovo si je mislil, ako jaz stojim celó mašo, zakaj bi ne stal tudi učitelj.

Tako se je zgodilo učitelju Slomškarju, Bog ve kaj bi se pa zgodilo kakemu liberalnemu učitelju? Gospod urednik, kaj ne — zgodaj so začeli gospodje kazati zobe svojim pohlevnim in ponižnim podložnikom.

Ali ne diši tako postopanje po izganjanji učiteljev iz cerkve? Kje peša vera, kdo je kriv raznih bojov in preprirov?

Društveni vestnik.

Kranjsko.

Iz »Slovenske šolske Matice«. Zadnje odboro ve seje »Slovenske šolske Matice« so se udeležili: predsednik g. Henrik Schreiner in odborniki gg.: dr. Janko Bezjak, Viktor Bežek, Jak. Dimnik, Frančišek Gabršek, Frančišek Hubad, Frančišek Levec, Andrej Senekovič in Alojzij Strmšek. I. Blagajnik, g. ravnatelj And. Senekovič, poroča o denarnem stanju društva. Letnino so vplačali 604 člani: društvo ima dosedaj 9 ustanovnikov. II. Tajnik, g. nadučitelj Fr. Gabršek, poroča, kako so se rešili zadnji odboro vi sklepi, zlasti oni o preuredbi dosedanjih poverjeništev, ter prebere došle nasvete. Na podlagi taistih se sklene, da se razdele nekatera preobsežna poverništva na manjše kroge, za katera se nastavijo novi poverjeniki, in sicer: za Potočino g. Iv. Thuma, za Ilirsko Bistrico g. Mart. Zarnik, za Senožče g. Ivo Trošt, za Vipavo g. Ant. Skala, za Lož g. Ferdo Wigle, za Idrijo g. Al. Novak, za Cerknico in Logatec g. Iv. Šega, za Novo mesto g. Fr. Vadnjal, za novomeški okraj g. Bern. Andoljšek, za Žužemberk g. Fr. Koncilijs, za Ribnico g. Fr. Štefančič, za Sodražico g. M. Vrbič, za Pazin g. Ant. Jošt za pazinski okraj g. Iv. Bunc, za ptujski okraj na desnem dravskem bregu g. Fr. Šorn in na levem dravskem bregu g. Iv. Kavkler. III. Sklene se, da se predloži prošnja za podporo na deželni zbor kranjski, ko izidejo knjige. Za letos nameravani spis »Pouk v prvi pomoči pri neugodah z ilustracijami« se priobči pozneje, ker ga dotični poročevalec še ne utegne spisati. V »Letopisu« bode g. tajnik priobčil tudi poročilo o društvenem delovanju in imenik članov. Vzame se na znanje predsednikovo poročilo o sotrudnikih. Poročilo o matematiki za ljudske šole prevzame g. profesor L. Lavtar. IV. G. Fr. Levec prevzame pogajanje z raznimi tiskarnami zaradi tiskanja društvenih knjig ter bode v prihodnji seji poročal o dotičnih uspehih. Oblika društvenim knjigam bode taka, kakršno imajo knjige »Slovenske Matice«. Rokopisi morajo biti pripravljeni do začetka septembra, tisk pa dovršen do konca novembra. V. Za leto 1901. dobe društveniki dve knjigi po 10 tiskanih pol in sicer: 1. Pedagogični letopis in 2. Zgodovino kot I. del knjige za realije, spisal Josip Apih. VI. Schreinerjev načrt za didaktiko, ki so ga pregledali gg. odborniki, se ponatisne v »Popotniku«. O najprimernejši terminologiji se bode posvetoval poseben odsek. Društvo namerava izdajati tudi pedagogične šolske knjige za učiteljska, zlasti vzgojeslovje, ukoslovje, zgodovino